



# Ysgol Bro Gwaun Language Policy

## Polisi Iaith Ysgol Bro Gwaun

Adolygiad/Review: Blynnyddol / Annually

Adolygiad nesaf/Next Review: <date> 1.10.24

Wedi Cytuno gan Bwyllgor y Llywodraethwyr

Approved by Governors Committee

Arwyddwyd/Signed:

Pennaeth/Headteacher: \_\_\_\_\_

Llywodraethwr/Governor: \_\_\_\_\_

Rhiant/Parent: \_\_\_\_\_

**POLICY TITLE**  
**TEITL O POLISI**

Rheoli Dogfennau / Document Control :

| Fersiwn/<br>Version | Adolygiad/<br>Reviewed | Crynodeb o Newidiadau /<br>Summary of changes | Wedi cytuno /<br>Approved: |
|---------------------|------------------------|-----------------------------------------------|----------------------------|
| 1.0                 |                        | Original document                             | 1.10.26                    |
|                     |                        |                                               |                            |
|                     |                        |                                               |                            |

Mae copi cyflawn o'r polisi hwn ar gael o swyddfa'r ysgol ar gais, gyda dyddiad cymmeradwyaeth, dyddiad adolygu a llofnod bob rhanddeiliad oedd yn rhan o cymmeradwyaeth polisi.

A complete copy of this policy is available from the school office upon request, they include an approval date, a review date and signatures of all stakeholders involved in the approval of the policy.

# 1. Policy Statement

Ysgol Bro Gwaun is a dual-language secondary school committed to promoting high standards of bilingualism. The school provides a structured bilingual curriculum that enables all learners to develop fluency, confidence and pride in both Welsh and English.

This policy supports the aspirations of *Cymraeg 2050: A Million Welsh Speakers* and reflects the school's commitment to ensuring that all learners develop the skills, confidence and motivation to use Welsh both academically and socially.

## 2. Principles

The school believes that:

- Welsh is central to the identity, culture and ethos of Ysgol Bro Gwaun.
- Every learner is entitled to develop as a confident bilingual citizen.
- All learners are entitled to a consistent and progressive bilingual education.
- Continuity from Welsh-medium primary education should be maintained wherever possible.
- Provision should meet individual needs without undermining progression in Welsh.
- Decisions regarding language pathways must be evidence-based and educationally sound.
- The school will maintain high expectations for bilingualism whilst supporting individual learner needs.

## 3. Transition and Placement

Learners transferring from Welsh-medium primary schools will normally:

- Be placed on the Welsh-medium learning pathway.
- Study Cymraeg Language and Literature.
- Access subjects through the medium of Welsh where available.

The school's expectation is that learners who have accessed Welsh-medium primary education will continue their Welsh-language learning pathway at Ysgol Bro Gwaun.

Parental preference alone will not normally constitute grounds for exemption from the Welsh-medium learning pathway.

### Exceptions

Exceptions may be considered where:

- A learner is a latecomer to Welsh-medium education.
- A learner has specific identified needs within an Individual Development Plan (IDP).

- Significant educational evidence indicates that an alternative arrangement would better support the learner's progress.

Any exception must:

- Be supported by clear evidence.
- Be approved by the Senior Leadership Team.
- Continue to promote Welsh language development wherever possible.
- Be reviewed regularly.

## **4. Learners Joining the School Midway Through Secondary Education**

Learners joining the school after Year 7 will undergo an assessment of:

- Welsh language proficiency.
- Previous educational experience.
- Additional learning needs where relevant.

This assessment will inform placement on the most appropriate language pathway and any support required to promote progression in Welsh.

## **5. Curriculum Provision**

The school provides a structured bilingual curriculum which:

- Requires learners on the Welsh-medium learning pathway to access subjects through Welsh where available.
- Supports progression in Welsh language skills across all key stages.
- Provides opportunities for learners to apply their Welsh language skills in meaningful and authentic contexts.
- Ensures continuity and progression from Key Stage 3 through to post-16 pathways.

## **6. Key Stage 4 Welsh Language Pathway Review**

Prior to the commencement of Key Stage 4, the school will undertake a review of each learner's Welsh language proficiency and readiness for Welsh-medium and bilingual qualifications.

The purpose of this review is to:

- Maintain high expectations for bilingualism.
- Ensure learners are appropriately challenged and supported.
- Maximise achievement and wellbeing.
- Promote continued progression in Welsh language development.

The review will consider:

- Welsh reading, writing and oracy skills.
- Assessment outcomes and progress over time.
- Prior language pathway and educational experiences.
- Additional Learning Needs and identified support needs.
- Learner aspirations and intended progression routes.

## **Decision-Making Process**

Pathway decisions will normally be made by a panel comprising:

- A member of the Senior Leadership Team.
- The Head of Welsh.
- Additional Learning Needs staff where appropriate.
- Any other relevant staff.

The panel will determine the most appropriate qualification pathway based on evidence and professional judgement.

## **Alternative Arrangements**

Where a learner's Welsh language proficiency is identified as a potential barrier to success in a Welsh-medium qualification pathway, the school may consider alternative arrangements.

Any such decision must:

- Be supported by clear educational evidence.
- Be approved by senior leadership.
- Involve discussion with the learner and parent/carer.
- Demonstrate how Welsh language development will continue to be supported.
- Be reviewed regularly.

No learner will be moved from a Welsh-medium pathway solely on the basis of:

- A single assessment outcome.
- An examination result.
- Parental preference.

## **Review of Decisions**

Where parents/carers wish to challenge a pathway recommendation, a review may be requested through the Headteacher. Any review will consider additional evidence but will remain guided by the educational interests of the learner and the school's commitment to bilingual progression.

## **7. Post-16 Progression**

The school will work with Ysgol Bro Preseli and other partners to support continuity of bilingual learning beyond Year 11.

Learners will be encouraged and supported to:

- Continue Welsh-medium or bilingual study.
- Develop Welsh language skills for employment, further education and community participation.
- Access Welsh-medium and bilingual post-16 opportunities.

## **8. Inclusion and Additional Learning Needs**

The school recognises that some learners may require adapted provision.

Any adaptations:

- Must be evidence-based.
- Must support Welsh language development wherever appropriate.
- Must be regularly reviewed.
- Should not unnecessarily limit opportunities for bilingual development.

## **9. Welsh Language Ethos**

The school will actively promote Welsh through:

- Teaching and learning.
- Assemblies and tutor time.
- Extra-curricular activities.
- Learner leadership opportunities.
- Educational visits and community engagement.
- Displays, signage and communications.
- Informal and formal use of Welsh throughout school life.

All staff share responsibility for promoting and modelling the use of Welsh.

## **10. Monitoring and Accountability**

The Senior Leadership Team and Governing Body will monitor:

- Learner language pathways.
- Numbers accessing Welsh-medium and bilingual provision.
- Welsh language attainment and progress.
- Progression into post-16 Welsh-medium study.

- Learner confidence and engagement in using Welsh.
- The effectiveness of support and intervention programmes.

Annual reports will be provided to governors as part of the school's self-evaluation and improvement processes.

## 11. Review

This policy will be reviewed annually by the Governing Body and updated in line with Welsh Government guidance, local authority expectations and the evolving needs of learners.

---

# Polisi Iaith Ysgol Bro Gwaun

## 1. Datganiad Polisi

Mae Ysgol Bro Gwaun yn ysgol uwchradd ddwyieithog sy'n ymrwmo i hyrwyddo safonau uchel o ddwyieithrwydd. Mae'r ysgol yn darparu cwricwlwm dwyieithog strwythuredig sy'n galluogi pob dysgwr i ddatblygu rhuglder, hyder a balchder yn y Gymraeg a'r Saesneg.

Mae'r polisi hwn yn cefnogi gweledigaeth *Cymraeg 2050: Miliwn o Siaradwyr Cymraeg* ac yn adlewyrchu ymrwymiad yr ysgol i sicrhau bod pob dysgwr yn datblygu'r sgiliau, yr hyder a'r cymhelliant i ddefnyddio'r Gymraeg yn academaidd ac yn gymdeithasol.

## 2. Egwyddorion

Mae'r ysgol yn credu:

- Bod y Gymraeg yn ganolog i hunaniaeth, diwylliant ac ethos Ysgol Bro Gwaun.
- Bod gan bob dysgwr hawl i ddatblygu'n ddinesydd dwyieithog hyderus.
- Bod gan bob dysgwr hawl i addysg ddwyieithog gyson a chynyddol.
- Y dylid cynnal parhad o addysg cyfrwng Cymraeg cynradd lle bynnag y bo modd.
- Bod yn rhaid i ddarpariaeth ddiwallu anghenion unigol heb danseilio cynnydd yn y Gymraeg.
- Bod penderfyniadau ynghylch llwybrau iaith yn seiliedig ar dystiolaeth a barn addysgol gadarn.
- Y bydd yr ysgol yn cynnal disgwyliadau uchel o ran dwyieithrwydd tra'n cefnogi anghenion unigol dysgwyr.

## 3. Pontio a Lleoli

Fel arfer, bydd dysgwyr sy'n trosglwyddo o ysgolion cynradd cyfrwng Cymraeg:

- Yn cael eu lleoli ar y llwybr dysgu cyfrwng Cymraeg.
- Yn astudio Cymraeg iaith a Llenyddiaeth.
- Yn cael mynediad at bynciau drwy gyfrwng y Gymraeg lle bo hynny ar gael.

Disgwyliad yr ysgol yw y bydd dysgwyr sydd wedi derbyn addysg gynradd cyfrwng Cymraeg yn parhau â'u llwybr dysgu cyfrwng Cymraeg yn Ysgol Bro Gwaun.

Ni fydd dewis rhiant yn unig fel arfer yn sail ar gyfer eithrio o'r llwybr dysgu cyfrwng Cymraeg.

## Eithriadau

Gellir ystyried eithriadau os:

- Yw'r dysgwr yn hwyrddfyodiad i addysg cyfrwng Cymraeg.
- Oes gan y dysgwr anghenion a nodwyd mewn Cynllun Datblygu Unigol (CDU).
- Mae tystiolaeth addysgol sylweddol yn dangos y byddai trefniant amgen yn cefnogi cynnydd y dysgwr yn well.

Rhaid i unrhyw eithriad:

- Gael ei gefnogi gan dystiolaeth glir.
- Gael ei gymeradwyo gan yr Uwch Dîm Arwain.
- Barhau i hyrwyddo datblygiad yn y Gymraeg lle bo'n bosibl.
- Gael ei adolygu'n rheolaidd.

## 4. Dysgwyr sy'n Ymuno â'r Ysgol yn ystod eu Haddysg Uwchradd

Bydd dysgwyr sy'n ymuno â'r ysgol ar ôl Blwyddyn 7 yn cael eu hasesu o ran:

- Hyfedredd yn y Gymraeg.
- Profiadau addysgol blaenorol.
- Anghenion dysgu ychwanegol, lle bo'n berthnasol.

Bydd yr asesiad hwn yn llywio'r penderfyniad ynghylch y llwybr iaith mwyaf priodol a'r cymorth angenrheidiol i hyrwyddo cynnydd yn y Gymraeg.

## 5. Darpariaeth Gwricwlaidd

Mae'r ysgol yn darparu cwricwlwm dwyieithog strwythuredig sy'n:

- Ei gwneud yn ofynnol i ddysgwyr ar y llwybr cyfrwng Cymraeg astudio drwy'r Gymraeg lle bo hynny ar gael.
- Cefnogi datblygiad sgiliau Cymraeg ar draws pob cyfnod allweddol.
- Darparu cyfleoedd ystyrlon ac autentig i ddefnyddio'r Gymraeg.

- Sicrhau parhad a chynnydd o Gyfnod Allweddol 3 hyd at lwybrau ôl-16.

## **6. Adolygiad o Lwybr Iaith Gymraeg Cyfnod Allweddol 4**

Cyn dechrau Cyfnod Allweddol 4, bydd yr ysgol yn cynnal adolygiad o hyfedredd Cymraeg a pharodrwydd pob dysgwr ar gyfer cymwysterau cyfrwng Cymraeg a dwyieithog.

Pwrpas yr adolygiad yw:

- Cynnal disgwyliadau uchel o ran dwyieithrwydd.
- Sicrhau bod dysgwyr yn cael eu herio a'u cefnogi'n briodol.
- Uchafu cyflawniad a lles.
- Hyrwyddo cynnydd parhaus yn natblygiad y Gymraeg.

Bydd yr adolygiad yn ystyried:

- Sgiliau darllen, ysgrifennu a llafaredd Cymraeg.
- Canlyniadau asesiadau a chynnydd dros amser.
- Llwybr iaith blaenorol a phrofiadau addysgol.
- Anghenion Dysgu Ychwanegol ac anghenion cymorth a nodwyd.
- Dyheadau'r dysgwr a'i lwybrau dilyniant arfaethedig.

### **Y Broses Benderfynu**

Fel arfer, bydd penderfyniadau ynghylch llwybrau yn cael eu gwneud gan banel sy'n cynnwys:

- Aelod o'r Uwch Dîm Arwain.
- Pennaeth y Gymraeg.
- Staff Anghenion Dysgu Ychwanegol lle bo'n briodol.
- Staff perthnasol eraill.

Bydd y panel yn penderfynu ar y llwybr cymwysterau mwyaf priodol ar sail tystiolaeth a barn broffesiynol.

### **Trefniadau Amgen**

Lle y nodir bod hyfedredd Cymraeg dysgwr yn rhwystr posibl i lwyddiant mewn llwybr cymwysterau cyfrwng Cymraeg, gall yr ysgol ystyried trefniadau amgen.

Rhaid i unrhyw benderfyniad o'r fath:

- Gael ei gefnogi gan dystiolaeth addysgol glir.
- Gael ei gymeradwyo gan yr uwch arweinyddiaeth.
- Gynnwys trafodaeth gyda'r dysgwr a'i riant/gofalwr.

- Dangos sut y bydd datblygiad y Gymraeg yn parhau i gael ei gefnogi.
- Fod yn destun adolygiad rheolaidd.

Ni fydd unrhyw ddysgwr yn cael ei symud oddi ar lwybr cyfrwng Cymraeg ar sail:

- Un canlyniad asesiad yn unig.
- Canlyniad arholiad.
- Dewis rhiant yn unig.

## **Adolygu Penderfyniadau**

Os bydd rhieni/gofalwyr yn dymuno herio argymhelliad ynghylch llwybr, gellir gofyn am adolygiad drwy'r Pennaeth. Bydd unrhyw adolygiad yn ystyried tystiolaeth ychwanegol ond bydd yn parhau i gael ei lywio gan fuddiannau addysgol y dysgwr ac ymrwymiad yr ysgol i gynnydd dwyieithog.

## **7. Dilyniant Ôl-16**

Bydd yr ysgol yn gweithio gydag Ysgol Bro Preseli a phartneriaid eraill i gefnogi parhad dysgu dwyieithog y tu hwnt i Flwyddyn 11.

Bydd dysgwyr yn cael eu hannog a'u cefnogi i:

- Barhau ag astudio cyfrwng Cymraeg neu ddwyieithog.
- Datblygu sgiliau Cymraeg ar gyfer cyflogaeth, addysg bellach a chyfranogiad cymunedol.
- Manteisio ar gyfleoedd ôl-16 cyfrwng Cymraeg a dwyieithog.

## **8. Cynhwysiant ac Anghenion Dysgu Ychwanegol**

Mae'r ysgol yn cydnabod y gall rhai dysgwyr fod angen darpariaeth wedi'i haddasu.

Rhaid i unrhyw addasiadau:

- Fod yn seiliedig ar dystiolaeth.
- Gefnogi datblygiad y Gymraeg lle bo'n briodol.
- Gael eu hadolygu'n rheolaidd.
- Beidio â chyfyngu'n ddiangen ar gyfleoedd i ddatblygu'n ddwyieithog.

## **9. Ethos y Gymraeg**

Bydd yr ysgol yn hyrwyddo'r Gymraeg drwy:

- Addysgu a dysgu.
- Gwasanaethau a chyfnodau tiwtor.
- Gweithgareddau allgyrsiol.

- Cyfleoedd arweinyddiaeth i ddysgwyr.
- Ymweliadau addysgol ac ymgysylltu â'r gymuned.
- Arddangosiadau, arwyddion a chyfathrebu.
- Defnyddio'r Gymraeg yn ffurfiol ac yn anffurfiol ym mywyd bob dydd yr ysgol.

Mae gan bob aelod o staff gyfrifoldeb i hyrwyddo a modelu defnydd o'r Gymraeg.

## 10. Monitro ac Atebolrwydd

Bydd yr Uwch Dîm Arwain a'r Corff Llywodraethu yn monitro:

- Llwybrau iaith dysgwyr.
- Nifer y dysgwyr sy'n cael mynediad at ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg a dwyieithog.
- Cyrhaeddiad a chynnydd yn y Gymraeg.
- Dilyniant i astudiaethau ôl-16 cyfrwng Cymraeg.
- Hyder ac ymgysylltiad dysgwyr wrth ddefnyddio'r Gymraeg.
- Effeithiolrwydd rhaglenni cymorth ac ymyrraeth.

Bydd adroddiadau blynyddol yn cael eu cyflwyno i'r Corff Llywodraethu fel rhan o brosesau hunanwerthuso a gwella'r ysgol.

## 11. Adolygu

Bydd y polisi hwn yn cael ei adolygu'n flynyddol gan y Corff Llywodraethu a'i ddiweddarau yn unol â chanllawiau Llywodraeth Cymru, disgwyliadau'r awdurdod lleol ac anghenion newidiol dysgwyr.

